

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri externe 12 fl. v. a. pe unu anu seu 2 1/3 galbini mon. sunatoria.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 41.

Brasiovu 5 Iunie 24 Maiu

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Telegramele

„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Desiu 2 Iunie 11 ore 20 min., sositu la 11 ore 50 min.

„Lapusiulu unguurescu 1-a Iunie. Adi conferintia numerosa s'au declaratu pentru solidaritate si conchiamarea conferintiei generale la Alb'a Iulia, conclusele conferintiei sibiiane nu le recunosc obligatorie, judii nostri comunali opriti dela conferintia, (?) prin judii procesuali (?) In a 3 Iunie conferintia in Desiu.“

Desiu 3 Iunie 6 ore:

„Desiu 3 Iunie 1872. Conferintia nationala forte numerosa s'a declaratu pentru solidaritate, si consinte la marea urgenta a — convocarii — conferintiei generale la Alb'a Iulia prin metropoliti. Conclusele sibiiane nu le recunosc obligatorie.“

La fondulu academiei romane de drepturi.

In favorea acestui templu de cultura au mai incursu in dilele din urma, incatu suntemu informati, urmatoarele contribuiuri:

1. Din partea societatei de lectura a junimeii romane studioase la gimnasiulu completu din Blasiu, s'au tramisu ca venitu curatu dela un'a petrecere improvisata in favorea fondului de academia 63 fl. 65 cr.

2. Prin d. administr. protop. in Gyimes-Buck Gavriila Ciobotariu s'au tramisu 23 fl. 70 cr.

3. Prin d. asessoriu la scaunulu orfanale in comit. Crasnei Vasilie Popu, s'au tramisu ca colecta facuta cu ocaziunea celebrarei nuntei dlui avocat Simeone Orosu sum'a de 49 fl. v. a.

4. Prin d. protop. in Palate'a Andreiu Albonu s'au tramisu ca oferte 15 fl. v. a. (Numele p. t. domniloru contributori sunt ale vedé in organulu Asoc. „Transilvania“).

Primésca respectivii multumirile fratiesci! —

Representatiunea

comitetului reprezentativu alu districtului Fagarasu (Transilvania) pentru reprezentarea limbei romane la judecatoriile regesci unguuresci din teritoriulu lui.

Inaltu ministeriu reg. ung. de justitia!

Strict'a mantinere si observare a legiloru, este conditiunea bunei ordine si prosperari a fiacarui statu. Acésta conditiune devine cu atatu mai grava, candu se tractéza de o lege, care atinge cordele cele mai vitali din vietii publica si privata a cetatianiloru in generale, si a unei natii in speciale.

O astfelu de lege, inaltu ministeriu, este astadi la noi art. de lege XLIV din 1868 „despre egal'a indreptare a nationalitatiloru.“

Limb'a, care este nu numai conditiunea naturala de vietia si dezvoltare, dér' si caracteristic'a unui poporu, este obiectulu celu mai importantu alu acestei legi. — Cu dorere trebuie se constatam

inse, ca dispositiunile acestei legi vatama drepturile naturali si astfelu inalienabili ale limbei celorlalte natii nemaghiare; — cu tote aceste inse pana la o ulterioare indreptare pretindemu, ca celu pucinu acésta lege se se observe si aplice in adeveratulu ei intielesu.

Acésta lege inse prin o sinistra aplicare in cepe, afara din ceea ce este, a deveni totu mai apesatoria. Si tocma aplicarea sinistra a acestei legi, ce a inceputu a se introduce la judecatoriile regesci din acestu municipiu, este durerosulu motivu, din care subscrisulu comitetu municipale se vede nevoitu in interesulu populatiunii mai eschisivu romane din acestu municipiu, alu justitiei si chiaru alu interesulu bine intielesu alu statulu: a-si redica vocea si a arata nedreptatea precum si a cere inca la tempu revindecarea reului.

Articulu de lege XLIV din 1868 in §§ 7, 8 si 9 dispune in privintia limbei, ca la judecatoriile de prim'a instantia fiacare cive, candu se reprezenta insusi, pote se se servésca seu de limb'a sa materna, seu de limb'a protocolaria a jurisdictiunii, de care se tiene judecatori'a respectiva. Protocolulu de pertractare are se se ie in limb'a ce-si o alegu partile cu invoirea comuna dintre limbele protocolarie ale jurisdictiunii, si resolvarea are se fia in limb'a protocolulu, la cererea partii are se i se dé in limb'a sa materna de cumva aceea este un'a dintre limbele protocolarie ale jurisdictiunii respective.

Er' candu partit'a este reprezentata prin avocat, atunci la judecatoriile de prim'a instantia pana la regularea definitiva a acestor'a in privintia limbei: are se se sustiena preste totu usulu de pana acum, atatu in privintia limbei in portarea procesulu catu si la resolvarea aceluia. — Acésta a fostu starea si indreptarea limbei la judecatoriile de I-a instantia pana in 1 Ianuariu 1872, candu judecatoriile de I-a instantia si prin urmare si limb'a sa regulatu definitivu.

Dupa denumirea judecatoriloru regesci regularea definitiva a limbei este urmatóri'a:

In §-lu 13 art. de lege XLIV—1868 se dice: „Limb'a oficiosa a tuturor judecatoriloru denumite din partea statulu, este exclusivu cea maghiara.“ Er' in § 6 lit. d) art. de lege IV—1869 se dice: „Functionea de judecatoriu o pote investi fiacare cive maghiaru care . . . d) este capabilu de a satisface dispusetiuniloru art. de lege XLIV din 1868 alu carui § 13: „si de aici in colo“ (ezen tul is) se referesce numai la judecatoriile mai inalte — adica la cele de II-a si III-a instantia.

De ore-ce déra in art. de lege IV—1869 § 6 lit. d), prin care se reguléza definitivu cestiunea limbei se dice, ca limb'a maghiara are se se aplice exclusivu numai la judecatoriile mai inalte, urméza, ca pentru judecatoriile de I-a instantia in privintia limbei romanu in valóre totu numai §§ 7, 8 si 9 din art. de lege XLIV—1868.

Considerandu deci, ca limb'a protocolaria a acestei jurisdictiunii este cea romana; considerandu, ca populatiunea acestui municipiu este cu forte neinsemnate esceptiuni, romana, care naturalmente nu pricepe limb'a maghiara: conformu §§-loru 7, 8 si 9 art. de lege XLIV—1868 urméza necesariu, ca

limb'a judecatoriloru din acestu municipiu are se fia, cea romana.

Inse cu tote aceste dispositiuni chiare ale legi, totusi cu durere ne-amu convinsu, ca judecatoriile regesci si cu deosebire tribunalulu reg. si judecatori'a cercuale fagarasiane din acestu municipiu: resolutiunile, decisiunile, sentintiele, protocoalele si chiaru citatiunile si fasiunile martoriloru (?) le redige in limb'a maghiara, fara a lua in consideratiune limb'a partiloru (?) si calcandu in modulu celu mai evidente dispositiunile legi (!!!).

Asemenea in cause criminale, decisele, protocoalele pertractariloru finali, propunerea procurorulu si sentinti'a — se facu tote in limb'a maghiara; ba chiaru si cererile esprese de a se lua protocolulu pertractarei finali in limb'a partii au fostu respinse (???) de tribunalulu regescu.

Acesta procedere prin sine insusi absolutu ilegale, devine cu atatu mai reprobabila, candu o vedemu practisata chiaru de tribunale, cari au suprem'a detoria de a fi espresiunea, asia dicundu, cea mai virgina a legalitateri si dreptatei.

Abstragundu inse dela acésta, populatiunea acestui municipiu este lovita aduncu nu numai in dreptulu seu de limba, dér' chiaru si in interesele sale materiali, ca-ci prin necunoscerea limbei maghiare, in care se administréza justitia, seu este silita a calatori la Fagarasiu, Brasiovu seu Sibiu pentru a-si afla pre cineva, care se i esplice actulu judecatorescu, ce i s'a predatu, si astfelu a perde tempu si a face spese, seu déca este impededatu prin impregiurari, a se espune intardiarei si astfelu unei daune sigure.

Dreptu aceea subscrisulu municipiu aducundu acésta la cunoscinti'a inaltulu ministeriu reg. de justitia lu róga, — se binevoiesca a impune judecatoriloru regesci din acestu municipiu, ca in tote agendele sale se observe si se urmeze in privintia limbei cu rigóre dispositiunile art. de lege XLIV din 1868 si IV—1869. —

Sinodulu archidieceasanu

in Sibiu in anulu acest'a, dela deschiderea lui in Duminec'a Tomei 23 Aprile (5 Maiu) pana in 31 Aprile a. c.

(Urmare.)

Siedinti'a a IV-a tienuta in 28 Aprile dupa amédi. Dupa unele comunicari ce face presidiulu se continua desbaterea despre regularea parochiloru si imbunatatirea sortii preotiloru. Se primescu de sinodu cele ce s'au stabilitu in sínódele protopopesci la Brasiovu (adica preotii se aiba pregatirea pre langa maturitate si teologia si o facultate pentru clasele I si a II-a, éra pentru a III-a clasa se fia maturisanti si teologi, ca atari se aiba cei din clasa I-a salariu 1200 fl., cei din a 2-a 800—1000 si cei din a 3-a clasa 400—600 fl. v. a. socotinduse venitele sigure stolari in acestea) la Solnocu, Osiorheiu si Zlatna. Operatele din celalalte protopopiate, fiindu mance, se otaresce a se da protopopiloru inapoi spre reintregire, consistoriulu se de instructiuni spre acésta.

Sinodulu facia cu acésta referata mai recomanda consistoriulu, ca se provóce pe protopopi, ca se stariésca cu comitetele parochiali, ca comunele besericesci se se folosésca din venitele comunali amesuratulu art. 53 de lege din an. 1868 pre catu se

folosescu alte confesiuni. Se raporteze despre acestea.

Presidiulu propune infintierea de fonduri parochiali si sinodulu primesce propunerea, cu aceea, ca consistoriulu se recomande protopopiloru si parochiloru a pune in lucrare infintierea acestor'a.

Siedinti'a a VI-a din 29 Aprile a. c. Dupa autenticarea protocolului si dupa unele incunoscintari si interpelatiuni se desbata operatulu comisiunei bugetarie. Privinduse operatulu de cetitu se trece la positiuni. La positiunea: „Ajutoriuu invetiatoriloru seraci si meritati, preliminata cu 1000 fl. v. a. face Dr. Glodariu emendamentu de 2000 fl., care de si sprijinitu, cade, asemenea propunerea Dr. Pecurariu, ca din cele 1200 fl. fiindu meniti referintelu scolasticu, care n'are lucruri multe, numai 300 fl., se se concéda oficiulu acest'a unui membru consistorialu, dandui onorariu 200 fl. si o miia se se imparta cá ajutoriu invetiatoriloru seraci.

Acest'a propunere inca cade. Dlu Branu de Lemeny -si esprima durerea, ca nu se visitéza scólele, si presidiulu da unu reportu despre starea inaintatória a scóleloru, asiguréza, ca s'a pusu in lucrare o visitare generale a scóleloru.

Positiunea de 2000 fl. v. a. pentru cumperarea de realitati parochieloru serace se primesce de sinodu.

Siedinti'a a VII-a tienuta in 29 Aprile a. c. Se continua reportulu comisiunei bugetarie si se primescu tóte positiunile dupa propunerea comisiunei.

Urméza reportulu comisiunei verificatórie si alegerea deputatulu dela Valcele, fiinduca loculu de scrutiniu s'a schimbatu la Brasiovu si mai multe comune n'au participatu la alegere, de si se sustiene alegerea de mai multi domni vorbitori, totusi la votisare se primesce propunerea comisiunei pentru a se nulifica, cu maiortate de unu votu.

Presidiulu amintesce despre fostulu deputatu alu acestui cercu „Cavalerulu Ioane Alduleanu“, care a contribuitu multu la aducerea in viétia a organismulu besericeu si pe care neindurat'a mórte l'a ras pitu, provóca sinodulu a descoperi profund'a durere pentru acésta perdere. Sinodulu primesce si sculanduse membrii, rostescu: vecinicá lui pomenire!!

Urméza reportulu comisiunei pentru instrainarea pamenturiloru si realitatiloru bes. si refer. Metianu arata, ca din 17 protopopiate s'au instrainatu mai multe realitati. Comisiunea propune, cá ven. consistoriu se invieze pe respectivele comune, cá pre calea legeri se castige acele realitati. Dlu P. Nemesiu face emendamentu, cá se se compuna si inventare despre averea besericesca, scolaria si fundationale in trei ecemplarie pentru archivulu consistoriului, alu scaunulu protopopescu si alu treileu pentru lad'a bes. locale. Si acele averi se se transcrie in cartile funduarie.

Siedinti'a a VIII-a tienuta in 30 Aprile a. c. Se pertractéza proiectulu generalu pentru regularea parochieloru in archidieces'a gr. or., la care comisiunea neputendu face o referata meritória propune, cá acesta comisiune se lucre si se asterna operatulu la sinodulu viitoriu. Dr. Glodariu aratandu, ca membrii comisiunei póte nu voru fi alesi pentru sinodulu viitoriu, propune cá proiectulu consistoriului se se tiparésca si se lu predè sinodulu viitoriu. Vorbindu mai multi deputati pentru comisiune si pentru acesta propunere, la votisare se primesce propunerea dlui Glodariu si siedinti'a se inchia. — (Va urmá.)

Programu?

Miscarile electorale s'au inceputu de multu. Ele curgu cu frica de o parte, cu incertitudine de alt'a; in unele parti cu vehementia, cu batai chiaru; in altele cu promisiuni, cari trecu in corumpere; si raru este loculu, unde aceste miscari ar' merge cursulu naturalu, pacicu, cu calma si fara iritatiuni febrile.

Se tienu adunari, conferintie, consultari, intruniri in tóte partile.

Se facu programe; unele mai clare, mai precise, mai pronunciate; altele mai ambigue, mai obscure, mai pucinu clare, mai pucinu pronunciate.

In midiuloculu acestoru fermentatiuni, — fiamu ertatu acésta espressionu — in midiuloculu acestoru fermentatiuni universali, tótalumea se intréba: ce voru face, de unde voru incepe transilvanenii — romanii, din Transilvani'a?

Eu me interesezu de Transilvani'a. Sum fiulu ei nascutu: ea e patri'a mea. M'amu luptatu, me luptu si me voiu luptá pentru ea.

Cá totudéun'a in alte cestiuni, asia si acum -mi voiu spune francu parerea mea facie cu alegerile viitórie.

Ce se faca dér' transilvanenii — romanii din Transilvani'a?

Voiu spune numai decatu.

Candu unu guvern, legalu, séu ilegalu, vine din propri'a initiativa, séu constrinsu de impregiurari, esterne ori interne, si da séu deschide poporulu asupritu o cale óre-care, pre carea acest'a póte se-si manifeste voluntatea sa: atunci poporulu trebe se se folosésca de midiulócele date de guvern fara inse a prejudecá drepturiloru sale in-nascute, drepturiloru patriei, limbei si nationalitatei sale; elu trebe, pre calea data de guvern, se mérga pana acolo, pana unde nu periclitéza autonomi'a si independenti'a patriei, drepturile politice de limba si nationalitate, si legile cari garantéza tóte acestea.

Eu sum fermu convinsu, ca transilvanenii mai tienu inca la autonomi'a si independenti'a Transilvaniei; romanii transilvaneni tienu la limb'a si nationalitatea loru tienu tare la legiie, cari sanctionéza si un'a si alt'a.

Ei bine! Dér' autonomi'a Transilvaniei limb'a oficiale, nationalitatea politica a romaniloru in Transilvani'a — suntu luate.

Suntu luate — dér' nu perdute.

Ele se potu recastigá, se potu revindecá: ele trebe revindicate.

Care este calea?

O singura cale legale este.

„Conchiamarea dietei Transilvaniei.“

Care cunósce istori'a Transilvaniei, va scí bine, ca de cate ori natiunea maghiara si celelalte natiuni politice ale Transilvaniei, au fostu scóse din constitutiune: ele totudéuna au staruitu, mai antaiu si inainte de tóte, pentru convocarea dietei Transilvaniei. Si totudéun'a au isbititu.

Romanii astadi, candu constitutiunea Transilvaniei este suspinsa, candu legile, cari romaniloru in patri'a loru li dau drepturi, politice si nationale, egali cu celalte natiuni — suntu sterse, romanii, natiunea romana astadi, inca nu trebe se faca alt'a, decatu mai antaiu si inainte de tóte a starui pentru cá diet'a Transilvaniei se se convóce catu mai curenu.

Cum se-si manifeste romanii acésta vointia in modu legalu séu quasi legalu? Cum se-si arate staruinti'a intr'unu modu, despre care se nu se póta dice, ca este séu agitatiune, séu demonstratiune?

Éca cum:

Guvernulu — legalu ori ilegalu, pucinu ne importa — guvernulu ne chiama la alegeri de deputati.

Mergemu.

Dér' mergemu, nu pentru a alege deputati la diet'a din Pest'a; ci mergemu pentru a alege barbati, cari cá reprezentanti ai nostri se staruiesca, se midiulócésca conchiamarea dietei Transilvaniei.

Asia dér': la viitóriele acte electorali, ardelenii se mérga cu devis'a: „conchiamarea dietei Transilvaniei!“

Cu acésta devis'a, sub acestu standartu, se mérga a se inscrie in listele de conscriere toti aceia, cari au dreptulu de alegere.

Si totu cu acésta devis'a, se mérga si la actulu de alegere. Si se aléga candidati, numai de acei barbati romani, cari asemenea voru profesá si ei, si voru tiené la acésta devis'a. Nici decum pre altii.

Alegatorii romani se aléga si in acele cercuri electorali, unde ei ar' fi in minoritate; dér' se aléga totu sub devis'a de mai susu, si totu de acei barbati, cari profeséza si tienu la acésta devis'a. Acestia inca voru fi reprezentantii romaniloru ardeleni.

Candidatii romani, alesi sub acésta devis'a, se voru intruni cá reprezentanti ai romaniloru ardeleni, se voru consultá maturu si voru deliberá asupra modululu si chipulu cum se se realizeze con-

chiamarea dietei Transilvaniei*). In diet'a din Pest'a inse nu voru intrá.

Unii dicu ca: romanii ardeleni se aléga opositionali in diet'a din Pest'a. Eu dicu: romanii ardeleni n'au trebuintia nici de opositionali, nici de guvernementali in diet'a din Pest'a; unii cá si altii; opositionalii pentru romanii nu suntu mai buni decatu guvernementalii. Noue romaniloru ni trebe diet'a Transilvaniei, si nimicu alta. Cine voiesce acésta este amiculu nostru; ori-care altulu, este inamiculu noue. Ast'a este, alt'a trebe se fia credinti'a politica a romaniloru astadi si totudéun'a! (sic!)

Inca un'a. Romanii, catu mai curendu si fara amenare, se se intrunésca in conferintia, adunare, congresu, séu ori-ce nume voiti a i dá, si acolo insi-si se faca list'a candidatiloru, cari tienu la program'a espresa in acestea trei cuvinte: „conchiamarea dietei Transilvaniei.“

Romani, inteligenti, preoti, profesori, comercianti, agricultori, legisti, advocati, politici, diurnalisti, si poporu — uniti-ve sub acésta devis'a, si nelasandu a ve amagi strainii, si neamagindu-ve intre voi, realizati acésta programa, si —

Patri'a, limb'a si onórea nationale este salvata! „Fed.“

Dr. Ios. Hodosiu.

Escese popesci!

Multe si mari suntu necuventiele si escesele cate se publica dela unu tempu incóce in diariile monarchiei din cerculu diverselor cleruri crestinesci. Pana la unu tempu se credea, ca escese de acelea le scotu la lume asia numitii „liberali“, cautandule inadinsu cá cu falinariulu lui Diogenes, spre a compromite statulu preotiescu si calugarescu si alu face de ur'a lumii. Déra cum vedemu, treb'a se ingrósia, pentruca se publica casuri prea preste mesure multe, din care parte mare se si adeverescu. Déra cu acelea ocazioni se mai adeveresce inca si alta impregiurare trista; ca adica multe din acelea ticalosii publicate erá cu totulu necunoscutu la respectivele ordinariate si consistorie. Cum se póte acésta? Lucru celu mai tristu pentru noi este, ca diariile romanesci inca se vedu necesitate a publica multe escese si misiellii, la a caroru lectura iti vine se -ti coperi faci'a de rusine. Din tóte foliele nóstre de dincóce „Albin'a“ are nefericirea de a publica mai multe. Éca de ecs. Nr. ei 28 din 11/23 Maiu a. c. ne face cunoscuti dintr'una data cu cateva ticalosii. In Fagetu unu protopopu lucra in contra unuia din cei mai mari si cei mai generosi binefacatori ai romaniloru banatieni, in contra dlui V. Mocioni. — In St. Michaiulu romanescu unu preotu anume Secosianu, se pórtá cá vrasmasiu alu scólei romanesci, sparge capetele si versa sangele unoru prunci innocenti numai de cate 7—8 ani, pentru cá se prenda ura nestinsa asupra scóleloru. In Rad'n'a pop'a M. Miclosi care mai fusese in temnitia pentru crime comise, déra restabilitu in functiune, pe langa ce traiesce si in concubinatu, apoi ambla armatu, petrece in betii si in totu feliulu de strengarii. Unu altu popa din Sioimusiu a omoritu omu, cum a omoritu si pop'a Cociuba pe barbatulu concubinei sale, si acum petrece in temnitia cea cumplita dela Segedinu. Unu altu popa din comun'a I. M., betivulu pamentului, a risipitu ereditatea parentésca in suma de optu mii florini numai in betii si escese. — Totu „Albin'a“ mai numesce in acelasi Nr. vreo trei popi romanesci, pe cari'i renumera in clasa celoru mai periculosi renegati, adica vendietori de natiune. Acei popi suntu cunoscuti in publicu sub numele popa Josca, popa Rosa, popa Alecsa.

Acestea tóte intr'unu singuru Nr. si cá intru unu refusetu. Déra inca déca amu lua la revista macaru numai cate 9—10 Nri din „Albin'a“ si din „Federatiunea“, la care póte ca amu mai avea se adaugemu si noi cate ceva. Unu popa vene la orasiulu F., petrece tóta nóptea in carciuma la betia si dantiu; altulu ese din carciuma mortu de beatu spre a primí pe inspectoriulu regescu de scóle, pentruca vedi dta, reverenti'a sa e directoriu locale alu scólei; alu treilea éra beatu, neci ca vrea se ésa din carciuma la venirea celuia. In parochi'a acestui din urma suntu mai multe familie pline de veneria, cu bube scarnave pe facia si frunte, unele si in gítu; nimeni nu arata la fisiculu comitatului pana nu vene unu strainu cá se védia si se descopere acea stare de barbaria criminala. Persónele pline de veneria se comunica alaturarea cu cele sanetóse. Vai de generatiunea veni-

*) La tempulu seu mi voiu spune parerea si in privinti'a ast'a.

tória, scrofuloasă și desfrată. Cu toate acestea, sinodele sunt de prisos, publicitatea de prisos, pentru că infalibilitățile implinesc totul.

„Hon“ Nr. 120 numește pe un respopă romano-catolic maghiar, anume Mihályi András, carele stă gata să publice una carte plină de ecsemple scandalose adunate din cercurile în care traise elu mai înainte, până a nu se respopî. Fru-moșe tempuri amu ajunsu. —

Pangermanismulu.

(Urmare.)

Causele ce usioréza în Americ'a desnationalizarea germanilor, sunt între altele, antaiu: că englesii și germanii sunt de aceeași rasă; a două: că cea mai mare parte din unii și alții sunt de religie protestantă; a trei: că englesul predominesce nu numai în număr, ci și în cultură și industrie; a patru: că desnationalizarea strainilor în acele staturi, nu se operéza numai prin institutii politice, ci și prin concursul particularilor; și a cincea: pentru că Germani'a nu are putere maritimă (flota), care se o reprezente și se apere pe connationalii lor de procesul contopirei.

Facia cu aceste daune și neindemanari, facundu-si germanii scotéla pierderii lor în trecut, și a urmarilor ce îi astépta continuarea acestei stări de lucruri pe viitoriu, —și au tienti ochii asupra tierilor europene mai puțin populate, și dela anul 1835 se formă în Lipsca o pleiada de economisti și ómeni de statu, cari prin graiu viu, prin opuri și diarie, propagara ideea, că emigratiunea germană trebuie să se stavilésca din directia ei către Americ'a, și să se îndrepte către Orientu, unde, că colonii, aprópe de Germani'a și sub protectia puterii ei, voru putea nu numai a-si conservá nationalitatea în mediulocul natiunilor mai mici și eterogene, (unguri, slovaci, romani, serbi, bulgari etc.), dér' voru formá totu-deodata piche-turi, séu sentinelle ale pangermanismului, cari voru servi de basa la o operati'a politica, pentru că se castige litoralul mării negre; — ca-ci acést'a este și trebuie să devina limita naturala a Germaniei.

Acésta idea, nu este din cele care se nu prinda focu în animile patriotilor germani, și mai cu séma în anim'a scólei pangermanismului. Agitatiunea ei crește în cercurile literare, și ea a petrunsu și în regiunile guvernamentali. Prusi'a înca în 1847 a facutu pasu, pentru că confederati'a germană se declare cauz'a colonisării sub protectia colectiva a confederatiei. Conventulu nationalu din anul 1848, a îmbracisiatu cauz'a cu caldura, dér' lucrarea i a fostu intrerupta de împregiurările politice de atunci, cari nu i lasara tempu a discutá unu proiectu de lege, ce comitetulu de economie nationala lu elaborase ad hoc. Și în colegiulu principilor a propusu Prusi'a a se infintia unu oficiu insarcinat cu trebile colonisatiunii.

Cincispredece comiteturi private se întemeiară înca înainte de 1848. Scopulu lor este: a ajutá colonisatiunea prin toate mijlocele, prin mijlocele materiali, intercesiuni și sfatu. În anul 1848 s'a întemeiatu comitetulu national central de colonizarea germană, și acestu comitetu convocase unu congresu, la care au luat parte nu numai reprezentantii comiteturilor de priu tota Germani'a, ci și o multime de economisti nationali și ómeni de statu.

Staturile germane mai orientale, au tramis la acelu congresu, anume delegati. Aici s'a espusu prin argumente lungi și esplicite, că curgerea coloniilor trebuie să se detórne dela directia către Apusu (Americ'a); și să se îndrepte către Resaritu, pentru a asigurá Germaniei domni'a peste Dunarea, dela isvoru până la mare.

În acestu congresu s'a desbatutu și modulu întemeierii comiteturilor de colonizare. Scopulu acestor comiteturi este: nu numai de a sprijini guvernul german în întreprinderea colonisării, dér' a și conlucrá din toate puterile, că atatu coloniele trecute în Americ'a, că și cele ce se voru asiedia în Orientu, se recunósca tienti'a politica a acestei colonisari, se nu -si uite de însemnata lor nationala, culturala și istorica; se-si dă man'a spre a conlucrá cu totii, că nationalitatea germană se se redice, și pretutindenea pe unde se voru asiedia, limb'a și obiceiurile germane se se propage (latiasca). Ceea ce le este opritu guvernelor a face, din cauze politice și prea batátorie la ochi, aceea trebuie particularii, și fiacare individuu în cerculu mai restrinsu alu activitatii sale, se se silésca a ajunge*). Nu voi se ostenescu pe cetitoriu cu

celelalte detalii ale acestei organizatii de propagandă, după ce, pentru celu ce vrea să se informeze despre amenunțele ei, amu citatu o carte, care -și o pôte castigá prin toate librariile.

În urm'a acestui congresu, s'au întemeiatu o multime de comiteturi noua, pentru aratatul scopu. Toate acestea în număr de cincideci și două! între cari se afla și asociatii că- cea dela Lintiu pentru propagarea catolicismului — între germani din Orientu, se afla într'o legatură organica cu comitetulu centralu, și se numescu filiale.

Resultatulu acestor silintie este, o speranta generala de a reusi, ca-ci ceea ce s'a semnatu prin aceste comiteturi, s'a împrastiatu în tota Germani'a. De atunci încóce, au esítu de sub teascu o literatură întreaga asupra cestiunii. Mai multu de 150 de carti sunt până acum cunoscute că tractandu acésta cestiune din diferite puncte de vedere; ér' miscarea generala se dirige — sub conducerea a patru diurnale esclusiv ocupate de afacerile colonisatiei — de întreaga pres'a germană.

O programă atatu de bine-venita scopurilor în Orientu, guvernulu austriacu -și a însusit'o: Tendenti'a este sprijinita de mijlocele puternice, pe de o parte prin banculu austriacu, pe de alta parte prin o sectiune ministeriala pentru colonizare, a caruia agentu publicu este o alta societate numita: „Privat-Auskunfts-Bureau für Auswanderung nach Osten“*) și care are acreditatiiei sei particulari în centrele de productiune în Principate, ér' sprijinu oficiosu în administratiile provinciilor austriace marginite cu Principatele, și în agentii sei consulari de aicea.

De aici se pôte esplicá, pentru ce locuitorii dealungulu Dunarei din Banatu, sunt alungati din vetrele lor, pentru a face locu svabilor colonisati. De aici veti întielege încercările de a colonisá mijloculu Ungariei cu germani**). De aici venirea multimei de unguri în Principate. De aici înmultirea evreilor în tíera că elementu pregatitoriu la colonizarea germană. De aici se explica. cum banculu austriacu are ipotecate mai multe case mari în Bucuresci, cumparate séu cladite de germani**).

*) Biuru de consultarea emigratiunii către Resaritu.

**) Resultatulu politice de colonizare până acum:

1,201.714 germani în Ungari'a.
355.080 — în Banatu.
48.080 — în graniti'a militaria.
221.705 — în Transilvani'a.

1,827.804. După statistic'a Ungariei de Dr. S. Armont, tiparita în Craiova 1869, și după compendiulu de statistica de B. Alesandre (Graz 1871).

Deosebitu de numerulu colonisatu în Bucovin'a și în Romani'a, despre cari ni lipsescu date statistice positive.

Prin acésta sistema de colonizare, germanii iau în brație Romani'a cu coloniile lor de două parti: de o parte prin Bucovin'a, de alt'a prin Banatu și Ardél. Acum li s'a paratu momentulu favorabilu a împinge întreprinderea colonisării chiaru în intrulu tierii. Nemulțuminduse cu numerulu de germani ce se introduc în tíera sub felurite forme, acum sistem'a de colonizare, prin organulu logei franc-maçone din Iasi, după cum s'a vediatu în programulu politicu formulatu în dilele aceste și publicatu în diurnale, propune a se asiedia colonii germane pe mosiele statului.

Astfelu aceste mosii legate de parinti nostrii, spre a servi, în întielesulu și desvoltarea romanésca, că mijlocele pentru asiedimente de cultură și de civilizatie nationala, devinu acum o nenorocire; — prin întrebuintarea ce se face cu densele devinu mijlocele în contra romanilor.

Aceste mosii pe care, pentru ratiuni politice și nationali, le-amu scosu de sub dominatiunea unor administratori straini — a calugarilor greci — de și acestia fiindu de o religie cu noi și apartenendu unei nationalitati mici, constituiau pentru noi unu reu mai micu — acum se lucréza se se le damu germanilor, elementu eterogenu și opusu natiunii nóstre, și venindu în Romani'a că avantgarda a programulu nationalu germanu: o Germania dela Baltic'a la Marea négra.

*) În legatură cu acésta sistema, atragemu atentiunea asupra proiectulu de lege prezentatu adunării, prin ministerulu nostru de finantie în 1870, de către bancherulu Hertz, pentru infintia-rea unei banci asia numita „Creditu fonciaruu alu Romaniei.“ — Prin acea banca, ce se propune a se dá strainilor, se organizéza deposedarea de mosii a proprietarilor romani, de către o societate de antreprenori anonimi . . . — cu ajutorulu unei

instinctulu pôte a aspiratu în dilele aceste scirea, care pôte nu este esacta, ca la unu bancheru mare din Bucuresci, de natiă evreu, se afla depusi un'a sută mii galbeni, la dispositi'a unui proprietariu mare de case, de natiune germanu, carele este insarcinat cu agentur'a pentru inchiarea contractelor de colonizare.

Precum vedeti, inamiculu este pregatitu, mijlocele îi sunt puternice, și este aprópe!

(Va urmá.)

Cronica esterna.

ROMANIA. Dela 15 Maiu st. v. încependu a începutu a ploua mai în toate districtele, afara de districtulu Craiovei, care se planse și în 16 de seceta de 2 luni. — Domnitoriulu și Dómn'a se afla în Sinai'a. Consiliile judeciilor sunt autorizate cu decretu domnescu din 16 Maiu a decide și a întrebú sumele de bani, destinate pentru lucrările proiectate, spre cumpararea de produse în magazine, că se se întempine lips'a ce amenintia din cauz'a secetei.

Ecsamenele la instituttele de creștere și învățamentu sunt defapte dela 14 până la finea lui Iuniu, asistendu comisiuni ecsaminatórie.

În tractatulu telegraficu, inchiatu între Romani'a și Austro-Ungari'a, s'a primitu tandem numirea: „Romani'a“, care până acum în comerțulu diplomaticu cu Austro-Ungari'a se numiea numai Principate dunarene, or' Romani'a și Moldov'a, și diariile straine scriu, că regimulu Romaniei și ar' fi sprimat multiamit'a pentru acésta la br. Schlechta, reprezentantele austriacu. Dunarea înca curge din Austro-Ungari'a către Romani'a, se va multiami și pentru acésta.

Consululu austriacu din Galati în reportulu seu oficialu despre starea semenaturilor, dice: „din districtele moldovene subordonate acestui consulu“; acésta expresiune face acum multu sange reu în Romani'a, că consulatele austro-ung. ar' privi Romani'a că subordonata, și diariile pretendu deslusire prin monitoriu.

„Le Journale de Bucarest“ relate, că comitetulu romanu din Bucuresci a primitu dela primele case din Berlinu comunicatu, cumca într'unu meeting de bancheri tinentu în Berlinu, la care se afla și 16 case israelite, s'ar fi luat resolutiunea unanima, că din cauz'a persecutiunilor judane, nici o casa se nu mai între în negociari de împrumut cu guvernulu romanu séu alti privati din Romani'a. Macaru de s'ar adeveri acésta resolutiune, că atunci romanii s'ar mai pune odata pe pitiórele sale și la întreprinderi de împrumut și în scurtu ar' deveni ei împrumutatorii lichelelor. —

„Romanulu“ reproduce din diariulu „La Turquie“ aceste:

„După o telegrama, care cuprinde cele mai neasteptate sciri, guvernulu Statelor-Unite și ar' fi manifestatu intentiunea de a se asociá cu guvernulu italianu în pasii facuti pelanga Sublim'a Pórta în favórea israelitilor din Romani'a.

„Acést'a fara vóia ne maná a ne ocupá de ceea ce deja, în óre-cari cercuri, se numesce cestiunea israelita. Cuventulu cestiune ne pare fórtu pretentiosu, cându se aplica la o afacere curatu întieróre. Afara déca cumva ar' fi în tota acésta afacere, precum în adeveru ar' puté se fia fórtu bine, vr'o intentiune politica ascunsa, nu întielegemu catusi de puțin staruinti'a, mai multu factice decatu reale, în favórea unor ómeni, cari paru că gasescu placere de a se pune mai presusu de dreptulu comunu și afara din viéti'a sociale.

„Jidovulu din Moldov'a — fara exceptiune — scrie de curendu „le Journal de Bucarest“, e o

puternice machine, care va lucrá la oper'a de des-trugere ce are de scopu, cu mijlocele chiaru ale natiunii romane, întórse în contra ei, — adica cu valorile mosielor romane, transformate în bonuri ipotecarie până la sum'a de noué milioane franci, — și secondata de sistem'a antinationala a politicei nóstre economice, care face că toate averile se tréca dela romani la straini. (Not'a edit.)

*) Vedi Catechismus für Auswanderer. Leipzig bei Weber, pag. 17.

fiintia deosebita, purtandu unu costumu curiosu si fórte adesea murdaru, cá si cum ar' vrea se se distinga intr'adensu de ceilalti locuitori ai tieriei, neimbracisandu cariere oneste pentru a se ocupá cu usur'a séu cu vinderea de beuturi falsificate si prin urmare periculose: e jidanulu din evulu de midiu-locu, catu se póte pucinu demnu de simpatia."

Si „Journal de Busarest“ adauge:

Acésta depingere, fórte adeverata, este esacta si pentru jidanii, cari poporéza o mare parte din Galiti'a. La Cracovi'a, intre altele, acesti jidani, cá se dicemu asia, suntu gramaditi intr'o suburbia, si Dumnedieu scie cate prigoniri le vinu din partea poloniloru catolici.

Astfelu, pana la o proba, care se ne convinga de contrariu, vomu starui a crede, ca nu unu curatu interesu pentru jidani, ci altu ceva este caus'a scomotului, pe fiacare di mai accentuatu, care se face in lume aproposito de jidanii din Romani'a. Éta de ce damu acum importantia unui incidinte cu totul secundariu si despre care nici n'amu fi vorbitu. Departe de noi ide'a de a pune in baniuéla bun'a credintia a guverneloru, cari se ocupa cu acésta cestiune: suntemu securi de bunatatea intentiuniloru lor, dér' credemu ca acésta buna credintia le a fostu surprinsa si amagita de nesce manopere, alu caroru secretu viitoriulu ni lu va arató. —

In Berlinu se primí in 28 Maiu principele de coróna alu Italiei Humbert cu princes'a de catra curtea imperatésca cu tóta prevenirea si pomp'a, fiindu intempinati de imperatulu, principele si alte notabilitati la curtea trenului, de unde ii condusera in resiedintia.

In Franci'a adunarea din Versailles se ocupa cu votarea bugetului, ér' pentru deochierea monarchismului se tragu inaintea judecatii martiali, afara de Bazaine pentru predarea Metiului, si alti generali si auctori ai resbelului: Ollivier, Grammont, si Leboef. Napoleon inse dechiara intr'o adresare ca tra generali, ca elu iea asupra-si responsabilitatea pentru capitulatiunea dela Sedan. Republic'a trage la responsabilitate si dare de séma si pe barbati dela 4 Sept. pentru lucrarile lor si Gambetta nu desaprohá acésta procedere. —

Varietati.

— In 2 Iuniu petrecuramu la cas'a eternitatei pe repausat'a d. Elen'a Popu cu unu concursu de publicu din tóte bransiele, si cu tóta departarea fórte numerosu, danduse tributulu onórei de pe urma cu o solenitate demna de destins'a conduita a pusetiunei sociale ce ocupá. Fia'i tieren'a usióra! —

† **Nicolau Dimitropolu Nicolau**, comerciante si comisionariu in Temisiu, dupa una viétia solida, activa si onorifica repausá in Domnulu in 2 Iuniu a. c. in alu 75. anu alu vietiei. Remasitiile pamentesci ale repausatului se asiediara in 4 Iuniu in cript'a cimiteriului dela St. Nicolau, cu tóta onórea cuvinita unui barbatu, care lasá dupa sene dovedi la benefaceri, cari lu renascura pentru viétia nemurirei. Fia'i tieren'a usióra si memori'a eterna! —

Multiamita publica.

Me aflu obligatu de a-mi esprime cea mai cordiale multiamita onoratului publicu din Brasiovu, pentru calduros'a participare la inmormentarea neuitatei si preiubitei mele socie; in specie mi esprimu asta multumire dloru ampoiati, cari din caus'a intardiarei carrulu funebrele, avura bunatatea de a portá pre bracia, pre o cale lunga si grea, trupulu repausatei in Domnulu.

Brasiovu in 4 Iuniu 1872.

Iosifu Popu m/.,
jude reg. de cercu.

Multiamita publica.

Subscrisii, ale caroru anime fragede suntu imbracate in doliu pentru perderea, ce li o casiuná crud'a si neimpacabil'a mórte rapindu cu necrutiere pre fostulu loru colegu Davidu Lazariciu (inmormentatu in 23 Maiu a. c.) juristu a. III., unu teneru de o diligintia, perseverantia si punctualitate ecsemplaria atatu facia cu fostii sei superiori, catu si cu fostii sei colegi pe campulu celu vastu alu museloru, — cá unii, cari suntu indiestrati cu anime susceptibili si recunoscatórie pentru totu ce e bunu, nobile si frumosu — si tienu de stricta detorintia morale, a aduce prin acést'a cea mai cordiale a loru multiamita tuturoru aceluor domni, cari patrungi de simtiulu celu nobilu de marinimositate, generositate si umanitate, au binevoitu a contribui la inmormentarea corespundietória si conforma caracterului, de care s'a bucuratu repausatulu in vietia.

Tit. domnii contributori suntu: Nicolae Popea archimandritu si vicariu metrop. 2 fl., Davidu br. Ursu de Margine colonelu c. r. pens. 3 fl., Iacobu Bologa cons. aul. in pens. 2 fl., Pavelu de Dunca cons. pens. 2 fl., Elia Macelariu cons. gub. in pens. 2 fl., Petru Manu cons. pens. 1 fl., Dr. Gustav Lindner, direct. acad. 5 fl., Ioane Hannia prot. si direct. sem. 1 fl., aliquis 1 fl., Ioane Popescu prot. si profes. 2 fl., Zacharia Boiu ases. consist. si prof. 2 fl., Ioane V. Rusu prot. 1 fl., care binevoi a seversu si cultulu funebrele gratuitu; Nicolae Cristea prof. si redact. 1 fl., Dr. Demetriu Racuciu adv. prov. 10 fl., Dr. Ioane Nemesiu adv. prov. 1 fl., Ioane de Preda adv. prov. 1 fl., Petru Rosca jude reg. 1 fl., Iosifu Sterca-Siulutiu jude reg. 2 fl., Ioane Badila subjude reg. 5 fl., Ioane Bradu capit. c. r. pens. 1 fl., N. N. 1 fl., Ioane Tulbasiu secr. fin. 50 cr., Dr. Ilariu Puscariu prof. de teol. 1 fl., Nicolae Fratesiu secret. consist. 1 fl., I. Alemanu direct. reg. de cancelariu 2 fl., Visariunu Romanu directore alu „Albinei“ 2 fl., St. Liszai contabilu alu „Albinei“ 1 fl., Ioane Cretiu secret. magistr. 1 fl., Demetriu Munteanu cancel. reg. 1 fl., Petru Pinciu cancel. reg. 1 fl., Antoniu Bechnitiu negut. 2 fl., Gregoriu Mateiu negut. 3 fl., Androne proprietariu 1 fl., Nicolae Beu ospetariu 1 fl., junimea studiósá din Sibiu 5 fl.

Nu mai pucina multiamita esprimemu si onor. corpu profesorele dela gimnas. reg. de statu, care la cererea si dorintia nóstra binevoi a lasá junimea intréga studiósá dela acelu parnasu alu museloru a petrece pe repausatulu cu flamur'a funebrele in frunte la loculu de odihna; asemenea d. negutatoriu Georgiu Haggi, care lasá carrulu funebrelu gratuitu a duce remasitiile pamentesci la loculu destinatu; totu asia chorului seminariale rom. de aici, care prin cantarile sale funebrele, ce erau in stare a despica si anitele cele mai impetrite, a contribuitu fórte multu la sternirea condolentiei si a datu expresiune viua doliului, de care erau cuprinsi asistentii; in fine tuturoru de orce secesu si clasa, cari au petrecutu partea pamentésca a linistitului nostru colegu si au asistatu pana s'au asediatu suptu gli'a cea rece!

Tutororu susamintitiloru le repetimu cordial'a nóstra multiamita!

Juristii romani dela academi'a reg.
din Sibiu.

Nr. 3838/civ.

1—3

Publicatiune.

Din partea subscrisei judecatoriei reg. se face prin acésta de obste cunoscutu: cumca in 1-a Ianuariu 1871 a muritu aici in Brasiovu economulu si proprietariu de realitati Franciscu Türkösi, lasandu dupa sene dóne testamente cu datulu Brasiovu din 10 Augustu 1836 si 22 Februaru 1863. Dupa testamentulu din urma, carele desfiintiasse pre celu d'antaiu si anume, dupa punctulu 4 alu aceluia are se se impartiesca tóta averea ce va remané dupa mórtea lui Franciscu Türkösi si a sociei sale Iulian'a de o potriua atatu intre mostenitorii legali ai celui d'antaiu, catu si intre mostenitorii legali ai celei din urma. De óra-ce soci'a lui Franciscu Türkösi Sándor Juliana a muritu inainte de consociulu seu, asia se provóca prin acésta toti mostenitorii legali atatu ai lui Franciscu Türkösi, catu si ai sociei sale Iulian'a Sándor, cari dupa lege suntu chiamati a mosteni cá mostenitorii legali, cá in terminu de 45 de dile, socotindu dela a trei'a

publicare a acestui edictu, se nu intardié, a arata la subscris'a reg. judecatoria dreptulu loru de mostenire si alu dovedi cu documente credibile, cu atatu mai vertosu, ca-cé in casulu contrariu se va pertracta si se va fini remasulu dupa amendoi consociei cu acei mostenitori legali, cari s'au aratatu la subscris'a reg. judecatoria si suntu chiamati dupa lege a mosteni.

Brasiovu in 1-a Iuniu 1872.

Judecatori'a reg.

Jonás Ferencz.

Nr. 1884 1872.

1—3

Publicatiune.

Comitetulu regrepresentativu alu comitatului Turdei, se conchiama pre 11 Iuniu a. c. la Turd'a pentru de a dispune asupra celoru de lipsa cu privire la rescriptulu regescu referitoriu la conchiamairea dietei 1872—1875, si la afacerile preliminarie referitórie la arondarea comuneloru, — ceea ce prin acésta tuturoru membriloru comitetului, cari locuiescu afara de comitatu, li se face cunoscutu.

Turd'a in 30 Maiu 1872.

Br. Georgiu Kemény m/p.,
comitele supremu.

Nr. 240—1872.

3—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu primariu, eventualu, si pentru ocuparea postului de invetiatoriu secundariu la scól'a grani-tiarésca din Sin'a se escrie prin acést'a concursu pana la 8 Iuliu a. c. st. n., avendu a urmá denu-mirea inca inainte de 15 ale lunei numite.

Cu acestu postu e impreunatu unu salariu anuale de 300 fl. v. a., cu celu secundariu de 200 fl. v. a. din fondulu scolasticu alu fostiloru grani-tiari din regimentulu romanu I., apoi cortelu naturale si lemne de focudupa usulu de pana acuma, in fine dreptulu de pensiune in sensulu §§-loru 17 si 23 din „Normativulu scolasticu pentru scólele reuniunei grani-tiarsci din regimentulu romanu I“.

Denumitululu ié asupra-si obligamentulu formale, de a remané in postul conferitu celu pucinu, cinci ani; abdicerea de acestu postu inainte de terminulu aratatu se póte face numai cu incuviintiarea comitetului administrativu.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si tramine suplicele instruite cu documentele recerute la adres'a comitetului subscrisu.

Sibiu in 18 Maiu 1872.

Comitetulu administrativu
alu fondului scolasticu alu fostiloru grani-tiari din regimentulu rom. I.

Stupini de vendiare.

Stupini in departare de 1/2 óra — de cetatea Brasiovului, cu pamentu fórte fructificatoriu si cari din impregiurarea, ca printre ele curge ap'a ghimbasielulu, suntu acomodate de a se folosí de asiediari de vinarsarii, pelunga aceste mai multe holde fórte aprópe de stupini, aflatórie im campulu de midiu-locu, se afla de vendiare sub conditiuni favorabili.

Mai de aprópe se trage informare in Scheiu, Groveri cas'a Nr. 405.

2—3

Cursurile

la bursa in 4 Iuniu 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 38	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 „ 93	„
Augsburg	—	—	109 „ 90	„
Londonu	—	—	111 „ 70	„
Imprumutulu nationalu	—	—	64 „ 75	„
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	72 „ 20	„
Obligatiunile rurale ungare	—	—	81 „ 75	„
„ „ temesiane	—	—	80 „ 50	„
„ „ transilvane	—	—	79 „ 75	„
„ „ croato-slav.	—	—	84 „ —	„
Actiunile bancei	—	—	840 „ —	„
„ creditului	—	—	335 „ 50	„